

8. Tema

1.

Aşk ve İrfan Adamı: “Bizim Yunus”

- 1240 yılında Eskişehir'in Mihalıççık ilçesine bağlı Sarıköy'de (Yunus Emre Mahallesi) doğduğu tahmin ediliyor.
- Anadolu Selçuklu Devleti'nin son yılları ile Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarına denk düşen önemli bir dönemde yaşamıştır.
- Şiirleri, abdallar ve dervişler vasıtasıyla Osmanlı fetihlerine paralel şekilde Anadolu ve Rumeli coğrafyasına yayıldı.
- Yazdığı şiirler ile Türkçeyi bir aşk ve mana dili hâline getirerek Türkçenin gelişimine önemli bir katkıda bulundu.
- Her dönemin şairi olarak yaşatılan Yunus Emre'nin 1320 yılında vefat ettiği ve kabrinin Sarıköy'de olduğu düşünülüyor.

Yunus Emre

Birçok özelliği ile Mevlâna'ya benzeyen Yunus Emre İslam'ın sabır, kanaat, cömertlik, iyilik, fazilet değerlerini benimsemeye yönelik telkinleriyle yüzyıllardır insanlığa ışık saçıyor; öğütleriyle yol gösteriyor.

Bu parçadan Yunus Emre ile ilgili,

- I. Kişiliğinin şekillenmesinde Mevlâna'nın etkisinin olduğu
- II. Şiirlerinde Türkçeyi en güzel şekilde kullandığı
- III. Edebiyatımızda kalıcılığı yakaladığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) I ve II. D) II ve III.

8. Tema

2. 1926'da İskoç mucit John Logie Baird bir insan yüzünü televizyonda görüntülemeyi ilk kez başardı. Aygıtını yaparken eski bir kutu, bir pasta kalıbı, örgü şişleri, bir bisiklet farı ve kartondan yapılmış bir disk kullandı. Elde ettiği ilk görüntü William Taynton adlı bir çocuğa aitti. Baird, aygıtını geliştirdikçe elde ettiği görüntüler daha belirgin hâle gelmeye başladı. Aynı yılın sonuna doğru televizyonuyla ilk kez halk önünde bir gösteri yaptı. Bu gösteriden sonra pek çok televizyon sistemi geliştirildi. 1936'da Londra'da siyah beyaz televizyon yayını yapılmaya başlandı.

Bu parçada ilk televizyonla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yapımında hangi malzemelerin kullanıldığına
B) Yansıttığı ilk görüntünün kime ait olduğuna
C) Ne zaman tanıtıldığına
D) Nerede icat edildiğine
3. I. Soru sorduktan sonra bir yumruğunu diğerinin üstüne koyar.
II. Yumruklarını aşağı yukarı hareket ettirip "Ayakkabıcı nerede yaşıyor; yukarıda mı, aşağıda mı?" diye sorar.
III. Taşı saklayan oyuncu, söylenen elini açtığında taş o eldeyse tahmini yapan oyuncu, taş çıkmazsa taşı saklayan oyuncu kazanır.
IV. Oyunculardan biri, bir taşı avucuna saklar ve iki elini de yumruk yapar.
V. İkinci oyuncu taşın hangi elde olduğunu tahmin etmeye çalışarak "Aşağıda!" veya "Yukarıda!" der.

Aşağıdakilerin hangisinde ayakkabıcı oyununun aşamaları sırasıyla verilmiştir?

- A) II - I - V - IV - III
B) II - III - V - IV - I
C) IV - II - I - V - III
D) IV - V - I - III - II
4. Diktiğim ilk ağaçtı ve bundan böyle her yıl - - - - bir tane fidan dikmeye karar verdim. Kim bilir, - - - - bir gün bir sürü ağacım - - - - bir ormanım olur.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) hatta – sanki – öyle ki
B) belki – sonra – en az
C) en az – belki – hatta
D) sadece – önce – sonra

8. Tema

5. Aras, Burhan, Caner, Dursun ve Efe yemek için sıra beklemektedir. Bu kişilerin sıralarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Burhan ile Caner art arda değildir.
- Aras; Burhan'dan geride, Dursun'dan ileridedir.
- Efe; Burhan, Caner ve Aras ile arka arkaya değildir.

Bu bilgilere göre kişilerin sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV</u>	<u>V</u>
A) Burhan	Aras	Caner	Dursun	Efe	
B) Aras	Caner	Dursun	Efe	Burhan	
C) Dursun	Efe	Caner	Burhan	Aras	
D) Caner	Dursun	Aras	Efe	Burhan	

6. Başarıya ulaşma ile ilgili şu tavsiyeleri dikkate alınız:

- Takım çalışmasına güvenin.
- Gözünüzü geleceğe dikerek hareket edin.
- Tutkuyla çalışın ve yaşadığınız olumsuzluklara sabretmeyi bilin.
- Zeki insanları önemseyin ve onlardan bir şeyler öğrenmeyi deneyin.

Bu tavsiyeleri benimseyen birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Bir araya gelmek bir başlangıçtır, beraberliği sürdürmek bir ilerlemedir, beraber çalışmak ise başarıdır.
- B) Yeri geldiğinde bir zekâyı takdir etmek ve ondan yararlanmayı bilmek gerekir.
- C) Gençken yaptığım on şeyden dokuzunun başarısızlıkla sonuçlandığını gördüm. Başarısız olmak istemiyordum, onun için daha fazla çalıştım.
- D) Bugünün değerini anlamadan yarını bekleyen insanlar, dünün geçtiğini ve yarının belki de hiç gelmeyeceğini düşünmüyorlar.

8. Tema

7. Fotoğrafta ritim, karedeki herhangi bir figürün birden fazla sayıda ve belirli bir düzen içinde tekrarlanmasıdır. Bu düzen, fotoğrafı izleyen kişide ritim duygusu oluşturacaktır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde "ritim" ögesine yer verilmemiştir?

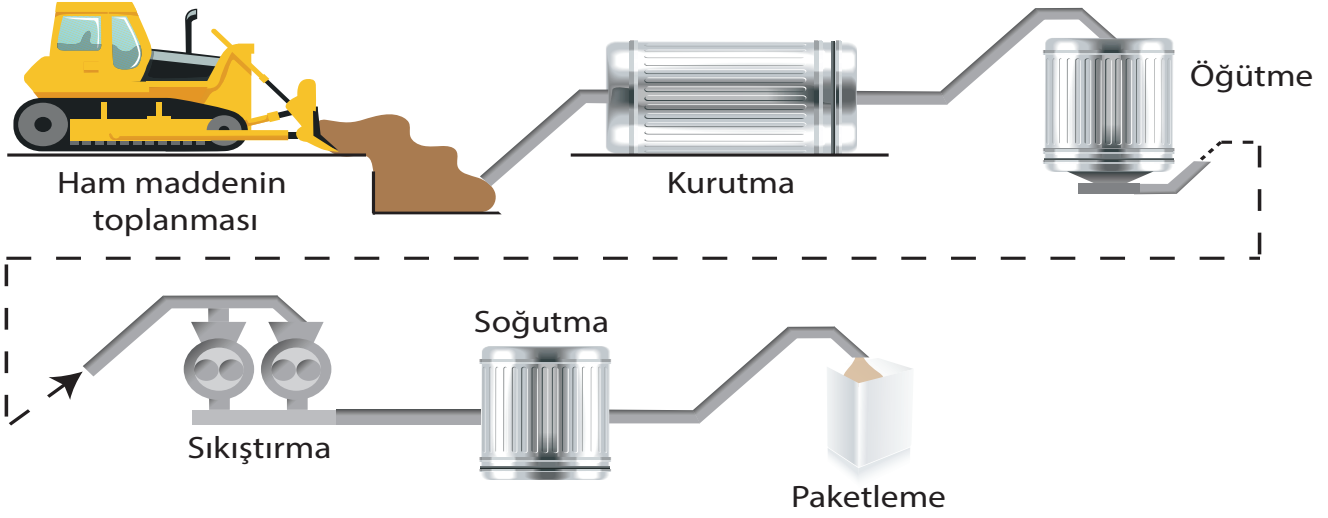
8. Bir doğa manzarasını başkasına anlatırken çevrede ağaçların bulunduğu, küçük bir göl olduğundan, göldeki kuşlardan ve etraftaki insanlardan söz edersiniz değil mi? Başka bir deyişle gördüğünüz manzarayı tanımlarsınız oysaki bir yeri eksiksiz olarak tanımlamak için ortamdaki seslerden de söz etmeniz gerekir.

Bu metindeki altı çizili ifadelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

	<u>I</u>	<u>II</u>
A)	Açıklayıcıdır.	Düşüncenin yönünü değiştirir.
B)	Önem belirtir.	Sonuç bildirir.
C)	Öncelik belirtir.	Düşüncenin yönünü değiştirir.
D)	Açıklayıcıdır.	Önem belirtir.

8. Tema

9. Pelet, doğal ürünler ve atıklardan elde edilen bir yakıt türüdür. Aşağıda pelet üretim aşamaları gösterilmiştir.

Bu şemaya göre aşağıdakilerin hangisinde pelet üretim aşamaları eksiksiz olarak anlatılmıştır?

- A) Atık durumdaki ham madde toplanır. Belli bir oranda nem içerecek şekilde kurutulur. Daha sonra değirmenden geçirilerek öğütülür. Yüksek basınç altında sıkıştırılarak pelet hâline getirilir. Üretimi tamamlanan pelet paketlenir.
- B) Atık durumdaki ham madde toplanır. Değirmenden geçirilerek öğütülür ve küçük parçalar hâline getirilir. Daha sonra yüksek basınç altında sıkıştırılarak pelet şekli verilir ve soğutma işlemi uygulanır. Soğutulan pelet paketlenir.
- C) Atık durumdaki ham madde toplanır. Belli bir oranda nem içerecek şekilde kurutulur. Yüksek basınç altında sıkıştırılarak pelet hâline getirilir. Daha sonra soğutma işlemi uygulanır. Soğutma işleminin ardından paketlemeye geçilir.
- D) Atık durumdaki ham madde toplanır. Belli oranda nem içerecek şekilde kurutulur. Daha sonra değirmenden geçirilerek öğütülür. Yüksek basınç altında sıkıştırılıp soğutulduktan sonra paketlenir.

10. İyi bir oyunda, oyuncular değil seyirciler ağlamalıdır.

Bu söz ile aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Etkileycilik
- B) Açıklık
- C) Özgünlük
- D) Tutarlılık

11.

Bu görseldeki öneriler,

- I. Ekip kaptanının, her tırmanıştan önce ekipte bulunan sporcuların başlık, zincir, çekme halatı, eldiven gibi ekipmanlarını kontrol etmelerini sağlaması
- II. Tırmanış esnasında karşılaştıkları sorunlarla ilgili yapmaları gerekenler konusunda sporcuların bilgi sahibi olması
- III. Sporcuların tırmanış esnasında kaybolma riskine karşı yön bulma cihazı kullanıp ayrıca bölgede cep telefonu kullanılabilirliğini kontrol etmeleri

yargılarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

12.

PIGPEN ŞİFRELEMESİ

Bu şifreleme yönteminde harfler kutulara yerleştirilir. Her harf, bulunduğu bölümün şekliyle ifade edilir.

Aşağıda pigpen şifrelemesi verilmiştir.

A	B	C	H	I	İ	Ö	Ş	V
Ç	D	E	J	K	L	P	R	T
F	G	Ğ	M	N	O	S	U	Ü
								Y
								Z

Bu şifreleme yöntemine göre "ŞAHİN" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde doğru yazılmıştır?

13. • İnsana ait özelliklerin insan dışı varlıklara aktarılmasıdır.
• Bir varlık ya da kavramın herhangi bir yönüyle başka bir varlık veya kavrama benzetilmesidir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu söz sanatlarının ikisine de örnek vardır?

- A) Dalgalandığın yerde ne korku ne keder
Gölgende bana da bana da yer ver
Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar
Yurda ay yıldızın ışığı yeter
- B) Nazlı nazlı akar ırmak
Gök masmavi bulut apak
Dallar meyveye durmuş bak
Irmak gibi coşmaz mısın
- C) İmrenirim arıya
Petek petek balı var
Konduğu çiçeklerin
Pembesi var, alı var
- D) Orman memleketin süsü
Hem ufağı hem irisi
Her dalında bir kuş sesi
Ormandaki varlığa bak

14. Acı, üzüntü, korku, sevinç ve şaşma gibi aniden ortaya çıkabilen duyguları aktaran ifadelere “ünlem” denir.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde ünlem yoktur?

- A) Ah aydınlıklardan uzaktayım
Kafamda o dağılmayan sükûn
- B) Eyvah ne yer ne yâr kaldı
Gönlüm dolu ah u zâr kaldı
- C) Yürü bre yalan dünya
Sana konan göçer bir gün
- D) Boğaz gümüş bir mangal, kaynatır serinliği
Çamlıca'da yeredir göklerin derinliği

8. Tema

15. (I) Bir akşamüstü, yerdeki yaprakları ayaklarımla savura savura ilerlediğime göre mevsim sonbahar olmalı. (II) Telaşla bir şeyler arıyoruz; daha doğrusu annem telaşlı, ben sadece gölge gibi yanında yürüyorum. (III) Gerçek dünyadan habersiz bütün çocuklar gibi kendi dünyama akıyorum. (IV) Tepedeki çalıkların arasına, kaya diplerine tek tek bakıyor annem.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki belirlemelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede olayın geçtiği zamanla ilgili bir çıkarımda bulunulmuştur.
B) II. cümlede olayın kahramanlarının durumuna ilişkin bilgi verilmiştir.
C) III. cümlede ana olayın ne olduğundan söz edilmiştir.
D) IV. cümlede olayın geçtiği mekânla ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.

16. Geçmiş zaman akşamlarında mahalle aralarında “Bozaa, haydee boozaa!”, “Ekşü buuzaa!” diye bağırarak dolaşan boza satıcılarının sesleri... Bu sesleri duymaya başladığımızda sonbahardan kışa geçmek üzere olduğumuz artık iyice tescillenirdi. Kadıköy İskelesi’nden Altıyol’a çıkarken ana caddenin sağına düşen yolun hizasında bembeyaz önlüklü, yaşlı bir bozacı vardı. Ağızlarının üzerine birer limon yerleştirilmiş, gövdesi kocaman, boynu ince cam sürahiler mermer tezgâhın üzerinden bize göz kırpardı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki noktalama işaretlerinden herhangi birinin işlevini vermemektedir?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına virgül konur.
B) Kaba sayıldığı için veya başka bir sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine üç nokta konur.
C) Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra ünlem işareti konur.
D) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

17. (I) Deyimler, genellikle söz grubu şeklindedir. (II) Kimi deyimler cümle şeklinde de olabilir. (III) Deyimi oluşturan sözcükler çoğunlukla mecaz anlamda kullanılır. (IV) Kimi deyimler ise hem gerçek hem mecaz anlamıyla kullanılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerdeki açıklamalara aşağıdaki deyimlerden hangisi örnek olarak gösterilemez?

- A) I. cümle: Eli ayağı dolaşmak
B) II. cümle: İsmi var, cismi yok
C) III. cümle: Alan razı, satan razı
D) IV. cümle: Gözü açılmak

18. (I) Günlük hayatımıza dâhil olan çoğu şeyin dünyaya zarar verdiğinin bilincindeyiz ama mesele kıyafetlerimiz olunca bu zararın etkilerini görmek zorlaşıyor. (II) Dünyanın her bir yanındaki tüketiciler daha çok kıyafet aldıkça ucuz kıyafet endüstrisi, artan talep nedeniyle büyüyor. (III) İnsanlar 2014 yılında 2000 yılına kıyasla yaklaşık yüzde altmış daha fazla giysi satın aldı. (IV) Deniz, hava ve kara ulaşımının neden olduğu karbon salınımından çok daha fazlası moda endüstrisi yüzünden atmosfere salınıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kişisel düşünceye yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. Tema

19. Gizem, macera, bilinmezlik, mizah, bilim kurgu... Bir çocuğun kitaba olan ilgisini artıran ve onu kitap bitene kadar okumaya iten anahtar sözcükler bunlar. Klasik olmuş birçok çocuk kitabında yer alan ve günümüz çocuklarını da çeken bu konular, söz konusu kitapların bütün dünyadan okur bulmasına ve her ülkede hâlâ basılıyor olmasına zemin teşkil ediyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözcüklerin anlamlarından biri değildir?

- A) Temel, dayanak
- B) Herhangi bir olay ya da durumda belirleyici olan
- C) Bir yere, bir noktaya erişmek, ulaşmak
- D) Hoşa gitmek, sarmak

20. Aşağıda insanların kitap okumamak için öne sürdüğü mazeretlere çözüm önerileri verilmiştir.

- Kitap okurken bir fincan çay ya da kahve içmeyi tercih edebilirsiniz. Bu tercih sizi uyanık tutacaktır.
- Her nereye giderseniz gidin yanınızda bir kitap bulundurun ve yol boyunca eliniz ne zaman telefonunuza gitse onun yerine kitaba yönelin. Beklerken, metroda, ayaktayken hiç olmazsa bir iki satır okuyun.
- Her gün için bir hedef koyun, birkaç dakika okumakla başlayın. Yavaş yavaş süreyi uzatın. Sonra zaten çok seveceksiniz ve bırakamayacaksınız.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi çözüm önerileri verilen mazeretlerden biri değildir?

- A) Okumaya zaman bulamıyorum.
- B) Nereden başlayacağımı bilemiyorum.
- C) Kitap okumaya alışkın değilim.
- D) Yorgun olduğum için okuyamıyorum.

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.